

Türr István Múzeum és Bácskai Művelődési Központ igazgatójának utasítása a számlarendről

A Türr István Múzeum és Bácskai Művelődési Központ igazgatója a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 161. § (1)-(5) bekezdésében, továbbá az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet 51. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség teljesítése érdekében a következőket rendeli el:

1. Bevezető rendelkezések, az utasítás célja és hatálya

1.1

(1) Ezen utasítás a hatálya alá tartozó gazdálkodók egységes számlakeret alapján elkészített számlarendjét foglalja magában.

(2) Ezen utasítás célja, hogy biztosítsa egy olyan számviteli rend megszervezését, amely alapján a gazdálkodók eszközeinek és forrásainak, a gazdasági műveletek eredményre gyakorolt hatásának elszámolása a jogszabályi előírások szerint végrehajtható, továbbá biztosíthatók a beszámoló, időközi mérlegjelentés és egyéb kötelező adatszolgáltatások elkészítéséhez szükséges információk.

1.2

E számlarend elkészítéséért, tartalmáért, aktualizálásáért a kijelölt munkavállaló felelős ezt a Türr István Múzeum és Bácskai Művelődési Központ ügyrendjéről szóló igazgatói utasítás szerint teljesíti. Módosításra akkor van szükség, illetve lehetőség, ha a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szt.) vagy az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) előírásai megváltoznak, vagy a korábbi számlarendhez képest olyan lényegi változás következik be, amely a változtatást szükségessé teszi. A Szt. 161. § (5) bekezdésének utolsó mondata értelmében, törvénymódosítás esetén a számlarend szükséges módosítását a törvényi változás hatálybalépését követő 90 napon belül kell elvégezni.

2. A könyvvezetés szabályai

2.1. Általános szabályok

(1) Az Áhsz. 2014. január 1-től kétféle – költségvetési és pénzügyi – számvitelt vezetett be, melyek egymásra épülnek és szoros kapcsolatban állnak.

(2) A könyvviteli nyilvántartást a gazdálkodók a POLISZ ügyviteli-számviteli rendszer felhasználásával vezetik. A rendszer párhuzamosan biztosítja a pénzügyi és költségvetési számvitel szerinti könyvelést.

2.2. A költségvetési könyvvezetésre vonatkozó előírások

(1) A költségvetési könyvvezetés keretében a bevételi és kiadási előirányzatok alakulására, a követelések, kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, valamint ezek teljesítésére kiható gazdasági eseményekről a valóságnak megfelelő, folyamatos, zárt rendszerű, áttekinthető nyilvántartást kell vezetni és azt a költségvetési év végével lezárni.

(2) A költségvetési számvitelben a költségvetési évre vonatkozó gazdasági események hatását legkésőbb

- a) az előirányzatok és a teljesítések tekintetében január 31-éig, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 34. § (4) bekezdése szerinti esetben az ott megjelölt időpontig,
- b) a követelések, a végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 134. § c) pontja és 138. § (5) bekezdés c) pontja szerinti adatok tekintetében a mérlegkészítés időpontjáig

lehet elszámolni.

(3) A költségvetési könyvvizetés a számviteli meghatározott sajátosságai figyelembe vételével, magyar nyelven, az egységes számlakeret 0. számlaosztályán belül a 00. és a 03-09. számlacsoportban vezetett nyilvántartási számlák használatával, a kettős könyvvitel szabályai szerint, forintban történik.

(4) A költségvetési könyvvizetés során a visszatérítendő támogatások és a kölcsönök kivételével a költségvetési évben nyilvántartásba vett

- a) költségvetési kiadásoknak a kifizetéssel megegyező évben bármely okból történő visszatérítését a kiadások és a kiadáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek,
- b) költségvetési bevételeknek a befizetéssel megegyező évben bármely okból történő visszatérítését a bevételek és a bevételhez kapcsolódó követelések

csökkenéseként kell nyilvántartásba venni.

(5) A költségvetési könyvvizetés során a 05. és a 09. számlacsoportot az egységes rovatrend szerinti bontásban kell vezetni, valamennyi nyilvántartási számlát tovább bontva

- a) bevételi vagy kiadási előirányzatok nyilvántartási számlára,
- b) követelések vagy kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartási számlára, és
- c) teljesítés nyilvántartási számlára.

2.3. A pénzügyi költségvetéssel kapcsolatos előírások

(1) A pénzügyi könyvvizetés keretében a tevékenység során előforduló, az eszközökre és forrásokra, azok változására és az eredmény alakulására ható gazdasági eseményekről a valóságnak megfelelő, folyamatos, zárt rendszerű, áttekinthető nyilvántartást kell vezetni és azt a költségvetési év végével lezárni.

(2) A pénzügyi könyvvizetés a számviteli alapelvek figyelembevételével, magyar nyelven, az egységes számlakeret 1-9. számlaosztályán belül vezetett számlák (a továbbiakban: könyvviteli számlák) használatával, a kettős könyvvitel szabályai szerint történik. A 6. számlaosztály számláit ezen utasítás hatálya alá tartozó gazdálkodók nem alkalmazzák. A költségek a funkcionális osztályozáskor közvetlenül a 7. számlaosztályban kerülnek elszámolásra.

(3) Az 1-3. számlaosztály az eszközök, a 4. számlacsoport a források könyvviteli számláit tartalmazza. A költségeket elsődlegesen az 5. számlaosztályban a költségnemek szerint, másodlagosan az 591. Költségnem átvezetési számla használatával a 7. számlaosztály könyvviteli számláin kell könyvelni.

(4) Az eszközök és szolgáltatások értékesítése nettó eredményszemléletű bevételei, az egyéb működési célú támogatások eredményszemléletű bevételei és a felhalmozási célú támogatások eredményszemléletű bevételei elszámolására szolgáló könyvviteli számlákat a tevékenység során használt szakfeladatok szerint tovább kell tagolni, ha a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről szóló 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet ezt kifejezetten előírja.

(5) A 0. számlaosztály 01. és 02. számlacsoportja azokat a nyilvántartási számlákat tartalmazza, amelyeken kimutatott tételek a mérleg szerinti eredményt és a saját tőke összegét közvetlenül nem befolyásolják. A 01. és 02. számlacsoportban a 006. Egyéb nyilvántartási ellenszámla számláival szemben történik könyvelés.

(6) A 01. Befektetett eszközök számlacsoporton belül kell nyilvántartani az olyan értékkel rendelkező befektetett eszköznek minősülő eszközöket, amelyek nem szerepeltethetők a mérlegben. Ide tartoznak a bérbe vett, letétbe, bizományba, üzemeltetésre átvett, valamint az idegen tulajdonban lévő, a magánszféra együttműködésén alapuló (PPP) konstrukció alapján használt befektetett eszközök.

(7) A 02. Készletek számlacsoportban kell nyilvántartani az olyan értékkel rendelkező készleteket, amelyek nem szerepeltethetők a mérlegben. Ide tartoznak a bérbe vett, letétbe és a bizományba átvett készletek.

3. A számlatükör tagolása

(1) Az Áht. 23. § (2) bekezdése alapján a Türr István Múzeum és Bácskai Művelődési Központ költségvetési kiadásait és bevételeit tovább kell részletezniük kötelező, önként vállalt, illetve állami, államigazgatási feladatokra.

(2) A befektetett eszközöknél figyelembe kell venni, hogy az államháztartás szervezeteinek a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény alapján a befektetett eszközeiket kötelesek tagolni.

(3) Az éves költségvetési beszámoló mérlegében a költségvetési szerv a saját tulajdonában álló, a pénzügyi lízing keretében átvett és a vagyonkezelésbe kapott nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket és forgóeszközöket – ideértve a jogszabályi vagy szerződéses feltételek teljesítése esetén a jövőben tulajdonába kerülő, de a tevékenység folytatásához már átvett eszközöket is –, a más tulajdonában álló tárgyi eszközökön végzett és át nem adott beruházások és felújítások aktivált értékét, valamint a beruházások és felújítások értékét kell kimutatni. Ha a tulajdonos, tulajdonosi joggyakorló szervezet a tulajdonában álló eszközre államháztartáson belüli szervezettel vagyonkezelői jogot létesített, az eszközt a mérlegében nem mutathatja ki.

(4) A számlatükör felépítésénél figyelembe kell venni, hogy a kötelezettségvállalás és más fizetési kötelezettség kimutatását a költségvetési jelentés űrlapjain négy altípus szerinti bontásban kell közölni:

- a) költségvetési évben esedékes,
- b) költségvetési évben esedékes végleges,
- c) költségvetési évet követően esedékes,
- d) költségvetési évet követően esedékes végleges

fizetési kötelezettség.

(5) A gazdálkodók által használt POLISZ ügyviteli-számviteli rendszer a (4) bekezdés szerinti tagolást biztosítja.

(6) A nyilvántartási ellenszámlákat kormányzati funkcióként kell továbbtagolni.

4. A számlaosztályok tartalma

4.1. Pénzügyi számvitel

4.1.1. Az 1. számlaosztály: Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök

(1) Az 1. számlaosztályban kell kimutatni

- a) az immateriális javakat,
- b) a tárgyi eszközöket,
- c) a befektetett pénzügyi eszközöket,
- d) a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket (kizárólag államháztartáson kívülre).

(2) Az 1. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz,

- a) az immateriális javak beszerzésével, előállításával, beruházásokkal kapcsolatos elszámolások tekintetében az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) II. fejezete,
- b) az immateriális javakkal, tárgyi eszközökkel kapcsolatos egyéb elszámolások tekintetében az NGM rendelet III. fejezete,
- c) a részesedésekkel, értékpapírokkal kapcsolatos elszámolások tekintetében az NGM rendelet IV. fejezete kötelezően alkalmazandó elszámolási szabályokat ír elő.

4.1.2. A 2. számlaosztály: Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök

(1) A 2. számlaosztályban kell kimutatni

- a) a vásárolt készleteket,
- b) az átsorolt, követelés fejében átvett készleteket, egyéb készleteket,
- c) a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, állatokat,

- d) az értékpapírokat (ahol ezt jogszabály engedi).
- (2) A 2. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz kötelezően alkalmazandó elszámolási szabályokat ír elő
- vásárolt készletekkel kapcsolatos elszámolások tekintetében az NGM rendelet V. fejezete,
 - saját termelésű készletekkel kapcsolatos elszámolások tekintetében az NGM rendelet VI. fejezete.

4.1.3. A 3. számlaosztály: Pénzeszközök, követelések, aktív időbeli elhatárolások

- (1) A 3. számlaosztályban kell kimutatni
- a pénzeszközöket, ezen belül
 - a hosszú lejáratú betéteket,
 - a pénztárat, csekkeket, betétkönyveket,
 - a fizetési számlákat,
 - az idegen pénzeszközöket,
 - a követeléseket,
 - a sajátos elszámolásokat,
 - az aktív időbeli elhatárolásokat.
- (2) A 3. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz kötelezően alkalmazandó elszámolási szabályokat ír (írnak) elő
- pénzeszközökkel, finanszírozással kapcsolatos elszámolások tekintetében az NGM rendelet VII. fejezete,
 - támogatásokkal, ellátásokkal kapcsolatos elszámolások tekintetében az NGM rendelet X. fejezetéből a követelésekre vonatkozó könyvelési tételek,
 - közhatalmi bevételekkel kapcsolatos elszámolások tekintetében az NGM rendelet XI. fejezetéből a követelésekre vonatkozó könyvelési tételek,
 - egyéb gazdasági események elszámolásai tekintetében az NGM rendelet XII. fejezetéből a követelésekre vonatkozó könyvelési tételek,
 - aktív időbeli elhatárolásra az NGM rendelet I. fejezet H. pontja,
 - sajátos elszámolások esetében az NGM rendelet XI. fejezetéből a 36. számlacsoportokba tartozó tételek, az NGM rendelet VIII. fejezetéből (Személyi juttatásokkal kapcsolatos elszámolásokról) a 36. számlacsoportba tartozó tételek,
 - általános forgalmi adó elszámolás tekintetében az NGM rendelet XII. fejezet C. pontja,
 - egyéb gazdasági események elszámolásaiból az NGM rendelet XII. fejezet G-H. és J. pontja.

4.1.4. A 4. számlaosztály: Források

- (1) A 4. számlaosztályban kell kimutatni
- a saját tőkét,
 - a kötelezettséget,
 - a passzív időbeli elhatárolásokat,
 - az évi mérlegszámlákat.
- (2) A 4. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz az NGM rendelet a következő, kötelezően alkalmazandó elszámolási szabályokat írja elő:
- könyvviteli zárlat sajátos elszámolásai tekintetében az NGM rendelet XIII. fejezetből az évi mérlegszámlákra vonatkozó könyvelési tételek,
 - könyvviteli nyitás feladatai tekintetében az NGM rendelet XIV. fejezetből az évi mérlegszámlákra vonatkozó könyvelési tételek,
 - a passzív időbeli elhatárolásokhoz
 - az NGM rendelet I. fejezet C. pontja,
 - az NGM rendelet III. fejezet A. és E. pontja,
 - az NGM rendelet V. fejezet C. pontja.
 - a kötelezettségekre
 - az NGM rendelet I. fejezet összefoglaló táblázata,
 - az NGM rendelet II–XII. fejezeteiben a kötelezettségekre vonatkozó könyvelési tételek

alkalmazandóak.

4.1.5. Az 5. számlaosztály: Költségnemek

(1) Az 5. számlaosztályban kell kimutatni

- a) az anyagköltséget,
- b) az igénybe vett szolgáltatások költségeit,
- c) a bérköltséget,
- d) a személyi jellegű egyéb kifizetéseket,
- e) a bérjárulékokat,
- f) az értékcsökkenési leírásokat,
- g) az aktivált saját teljesítmények értékét,
- h) a költségnem-átvezetési számlákat.

(2) Az 5. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz az NGM rendelet a következő kötelezetően alkalmazandó elszámolási szabályokat írja elő:

- a) az NGM rendelet I. fejezet A. pontjának táblázata,
- b) az NGM rendelet V-VI. és VIII-IX. fejezetei,
- c) az NGM rendelet XII. fejezetből az A. és G. pont,
- d) az NGM rendelet XIII. fejezetből az 5. számlaosztályra vonatkozó zárási tételek

alkalmazandóak.

4.1.7. A 7. számlaosztály: Szakfeladatok költségei

(1) A 7. számlaosztályban kell kimutatni a költségviselőket szakfeladatokra tagolva. A 7. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlák számozása a következő: 7 + szakfeladat száma számozással és a szakfeladat megnevezésével.

(2) A 7. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz az NGM rendelet külön fejezetet nem rendelt hozzá, így ennél a számlaosztálynál az 5. számlaosztálynál felsorolt könyvelési tételeket kell értelemszerűen megjelölni.

4.1.8. A 8. számlaosztály: Elszámolt költségek és ráfordítások

(1) A 8. számlaosztályban kell kimutatni

- a) az anyagjellegű ráfordításokat,
- b) a személyi jellegű ráfordításokat,
- c) az értékcsökkenési leírást,
- d) az egyéb ráfordításokat,
- e) a pénzügyi műveletek ráfordításait,
- f) a rendkívüli ráfordításokat.

(2) A 8. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz az NGM rendelet a következő kötelezetően alkalmazandó elszámolási szabályokat írja elő:

- a) az NGM rendelet I. fejezet A. pontjának táblázata,
- b) az NGM rendelet XIII. fejezetből a 8. számlaosztályt érintő zárlati feladatok,
- c) az NGM rendelet II–XII. fejezetekből a 8. számlaosztályt érintő könyvelési tételek

alkalmazandóak.

4.1.9. A 9. számlaosztály: Eredményszemléletű bevételek

(1) A 9. számlaosztályban kell kimutatni

- a) a tevékenység nettó eredményszemléletű bevételeit,
- b) az egyéb eredményszemléletű bevételeket,

- c) a pénzügyi műveletek eredményszemléletű bevételeit,
- d) a rendkívüli eredményszemléletű bevételeket.

(2) A 9. számlaosztályba tartozó főkönyvi számlákhoz az NGM rendelet a következő kötelezően alkalmazandó elszámolási szabályokat írja elő:

- a) az NGM rendelet I. fejezet A. pontjának táblázata,
- b) az NGM rendelet XI. fejezet közhatalmi bevételekkel kapcsolatos elszámolások,
- c) az NGM rendelet XII. fejezet B. pontja (szolgáltatásnyújtás)

alkalmazandóak.

4.1.10. A 01-02. Nyilvántartási számlák

A 01-02. Nyilvántartási számlák két számlacsoportjában kell kimutatni a befektetett eszközök és készletek közül azokat az eszközöket, melyek értékkel nem szerepelhetnek a mérlegben. Az NGM rendeletből itt hivatkozásnak az I. fejezet A. pontját kell megjelölni.

4.2. Költségvetési számvitel

(1) A költségvetési számvitelben a 03-09. főkönyvi számlacsoportok számláira és a kapcsolódó ellenszámlákra kell könyvelni.

(2) A költségvetési számvitelben a 03-09. számlacsoportok besorolása a következő:

- a) 03. Független és biztos (jövőben) követelések,
- b) 04. Független kötelezettségek,
- c) 05. Kiadási előirányzatok, kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek, teljesítés,
- d) 09. Bevételi előirányzatok, követelések, teljesítés.

(3) A 05. és 09. számlacsoportok további alábontása az Áhsz. 15. mellékletében meghatározott rovatrendi besoroláshoz igazodik.

(4) A főkönyvi számlák felépítése:

- a) 05 kiadási rovat:
 - aa) előirányzat,
 - ab) kötelezettségvállalás,
 - ac) teljesítés,
- b) 09 bevételi rovat:
 - ba) előirányzat,
 - bb) követelés,
 - bc) teljesítés.

(5) A 03–09. számlacsoportokhoz elsődlegesen az NGM I. fejezetének táblázatát, valamint a B., E., G., J., K. és L. pontban foglalt könyvelési tételeket kell figyelembe venni.

(6) A gazdálkodóknak azokat a főkönyvi számlákat kell külön megjeleníteni, amelyeket az Áhsz. 16. mellékletében foglalt egységes számlakeretben kijelölt főkönyvi számlák alábontásával építették be a számviteli rendszerükbe.

5. Nyitó tételek, nyitás utáni feladatok

A nyitó és nyitás utáni könyvelési tételeket az NGM rendelet XIV. fejezete tartalmazza.

6. A könyvviteli zárlat

A könyvviteli zárlati feladatok könyvelési tételeit az NGM rendelet XIII. fejezete alapján kell elvégezni.

7. Részletező nyilvántartások

(1) Az előirányzatokról részletező nyilvántartást kell vezetni. A kötelező részletező nyilvántartást az Áhsz. 14. melléklet I. pontja tartalmazza.

(2) Az összesítő nyilvántartásnak tartalmaznia kell

- a) a főkönyvi számla számát, megnevezését,
- b) a nyitó összeget,
- c) a tárgyidőszaki változást (növekedés, csökkenés),
- d) a záró összeget.

(3) A főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartások rendszerét úgy kell kialakítani, hogy biztosíthatók legyenek a kötelező és az egyéb adatszolgáltatási kötelezettségek és kimutatások, azaz:

- a) az Áhsz. 3. melléklete szerinti maradványkimutatás,
- b) az Áhsz. 5. melléklete szerinti mérleg,
- c) az Áhsz. 6. melléklete szerinti eredménykimutatás,
- d) az Áhsz. 7. melléklete szerinti „kölségekről és megtérült költségekről szóló kimutatás”,
- e) az Áhsz. 8. melléklete szerinti „kimutatás az immateriális javak, tárgyi eszközök, koncesszióba, vagyionkezelésbe adott eszközök állományának alakulásáról”,
- f) az Áhsz. 9. melléklete szerinti „az eszközök értékvesztésének alakulása”,
- g) az Áhsz. 10. melléklete szerinti „Kiegészítő tájékoztató adatok”,
- h) az Áhsz. 11. melléklete szerinti konszolidált mérleg,
- i) az Áhsz. 13. melléklete kimutatás az államadósságról,
- j) az Áhsz. 14. melléklete szerinti előirányzatok, kötelezettségvállalások.

8. Záró rendelkezések

(1) Ez az utasítás 2024. január 01. napján lép hatályba.

Kelt: Baja, 2024. január 01.

Kovács Zita
múzeumigazgató